

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Rekla vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kato. Slovenskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Slovenskemu ljudstvu!

Naši volilci so nas poslali v deželni zbor v Gradec, da tamkaj zastopamo njihove gospodarske, narodne in politične želje. Vestno smo izpolnjevali svojo dolžnost. Toda nemška večina deželnega zbora je iz narodne nestrpnosti dosledno prezirala naše najvažnejše zahteve in se nazadnje celo povzpela do držnosti, da je hotela ustvariti zakone, ki bi pomejli našo narodno smrt. Vsled tega smo morali prijeti za najskrajnejše orožje, ki nam je v deželni zbornici na razpolago, nastopili smo z obstrukcijo. Zabrani smo z govori in predlogi, da bi se dovolil nemški večini denar za njeno krivično vladanje, obstruirali smo proračun.

Posledica tega je bila, da je cesarski namestnik dne 8. februarja vsled Najvišjega odloka odgodil deželni zbor, predno se je večini dovolil proračun.

Ob tej priliki čutimo dolžnost, da slovenskemu ljudstvu vsaj v kratkih potezah predložimo sovražno postopanje nemške večine proti zahtevam slovenskih zastopnikov v Gradcu.

Že takoj v začetku, ko smo prišli v deželni zbor, je pokazala nemška večina svojo veliko sovražnost nasproti slovenskemu ljudstvu. Brezvestno je odklonila dva naša predloga, v katerih smo zahtevali podpore za poškodovane po toči. Zraven tega nam je hotela vzeti s hrupnimi nastopi in z zmerjanjem pravice, da se poslužujemo jezika svojega ljudstva. Le vsled našega odločnega odpora se ji je ta nakana izjalovila.

Želje po železnicah na slovenskem ozemlju, kakor je na primer proga Savinjska dolina-Gornji grad, Polzela-Kamnik, je kratkomalo prezirala.

Glede uravnanja rek, kakor Sotle, Mislinje, Dravinje, Drave, Save, Sromeljščice, Gabrnice, Ščavnice itd. nas je tolažila s praznimi obljubami za bodočnost.

Zahtevali smo spremembo lovskega zakona, posebno z ozirom na velikansko škodo, ki jo delata slovenskim posestnikom osobito zajec in fazan, a nemška večina nas ni hotela uslišati.

Pogorelci iz slovenskih krajev so prosili podpore v svojem bednem stanju, a se jim je odklonila; pač pa je nemška večina imela denar za podpore Slo-

vencem sovražnih društev, kakor sta Südmarka in Schulverein.

Pri brezobrestnih posojilih za vinogradnike je črtala nemška večina v svojem sovraštvu do slovenskih vinogradnikov celih 200.000 K.

Za Zgornje- in Srednje-Štajersko gre za ceste, uravnavo rek in za druge gospodarske potrebe na tisočake in tisočake denarja, slovenskemu Štajerju se delijo te dobrrote le v najhujši sili in z velikim obotavljanjem.

Nemci imajo 26 meščanskih šol, Slovincem ne dovolijo nobene. Celo deželno meščansko šolo v Celju, katero sedaj obiskuje mnogo Slovencev, hočejo izročiti celjskemu mestu v oskrbo, da se tudi tam zabrani slovenskim otrokom dostop do šole.

Z nečuvstvo držnosti so zahtevali v svojem slepem sovraštvu, da se šentjurska kmet. šola ne otvori, ter psovali ob tej priliki naše ljudstvo kot ubog viničarski narod, ki take šole ne potrebuje.

Naše zahteve po stavbeno-lončarski šoli v Radgoni in po lesno-zidarski v Velenju, so z mirno vestjo brez vsakega posvečevanja odklonili.

Pri različnih prilikah so surovo in nečlikano psovali in zmerjali slovenski narod in njegove poslance.

In vse to jim še ni bilo dovolj. Višek narodnega sovražstva in neukročene nestrpnosti so kazali v zadnjem času.

Slovenski celjski okoličanski občini so hoteli proti njeni volji vzeti kos zemlje ter ga priklopiti mestu. Hoteli so politično-narodnemu ropu dati postavno obliko. Vrh tega so tudi pri vodnem policijskem nadzorstvu občinam nameravali vzeti skoro vse pravice.

Da bi se naše šolstvo popolnoma vladalo iz Gradca, nakanili so preustrojiti deželni šolski svet in okrajne šolske svete na tak način, da bi gospodovali v njih na celi črti le liberalni Nemci. Slovensko ljudstvo bi moralo le plačevati, ukazovali pa bi mu tujei. S tem bi bile naše ljudske šole in naše srednje šole v jezikovnem in narodnem oziru prizadete s smrtnim udarcem.

In da bi se slovenski poslanci nikdar ne mogli več v deželni zbornici postaviti nemškim krivicam po

robu, hoteli so prenameniti deželnozbornski pravilnik tako, da bi bili slovenski poslanci brez vsake moči. Tudi pravica do rabe slovenskega jezika bi se jim vzela.

Najprej bi se pokazala moč prenamenjenega pravilnika že v bližnji bodočnosti, kajti nemška večina namerava priti s predlogom, da se zvišajo doklade na zemljiški, lušni, obrtni in druge davke. Slovenski kmečki poslanci bi bili že ob tej priliki oropani orožja za odločni odpor proti nakanam nemške večine, ki je vsled svoje nezmožnosti in lahkomišelnosti spravila deželo v velikanski primanjkljaj, ki znaša že blizu štiri milijone.

Slovenski poslanci so si bili v svesti svojih dolžnosti nasproti slovenskemu ljudstvu, ter so vpricho opisanega postopanja nemške večine in njenih najnovjših sovražnih namenov sklenili, zabraniti proračun, to je ne dovoliti denarja za tako nasilno vladanje nemške večine, dokler ne uvidi svojega napačnega ravnanja in se ne vrne na pot enake pravičnosti nasproti Slovincem in Nemcem. Poslužili so se obstrukcije, deželni zbor je odgoden, proračun še ni dovoljen, in navedene nemške nakane so za sedaj preprečene.

Slovenski poslanci so prepričani, da so ravnali popolnoma pravilno v smislu slovenskega ljudstva, pred kojega sedaj stopajo s čisto vestjo in mu prepuščajo sodbo o svojih dejanjih.

Da se zboljšajo razmere, moralo se bo uresničiti geslo:

Samouprava za Slovenski Štajer.

Gradec, dne 8. februarja 1910.

Dr. Benkovič.	Pišek.
Dr. Jankovič.	Robič.
Dr. Korošec.	Roškar.
Meško.	Dr. Verstovšek.
Novak.	Terglav.
Ozmec.	Vrečko.

Na shode!

S. K. Z. vabi v nedeljo, dne 13. februarja na shode. — Dnevni red na vseh shodih:

Nemška večina deželnega zbora dela Slovincem krivico.

Sv. Peter pri Mariboru; po rani maši; cerkvena hiša; Robič, dr. Hohnjec.

Sv. Jakob v Slov. gor.; po rani maši; gostilna Peklar; Roškar.

Št. Ilj v Slov. gor.; po večernicah; gostilna Celcer; Roškar, dr. Leskovar.

Sv. Lovrenca na Drav. polju; po rani maši; združni dom; Ozmeo.

Cirkovec; po večernicah; gostilna Goljat; Ozmeo.

Gornja Radgona; po rani maši; soba braln. društva, dr. Korošec.

Čjutomer; po večernicah; gostilna Vaupotič; dr. Korošec.

Velenje; po pozni maši; društveni dom; dr. Verstovšek.

Slov. Gradec; po večernicah; Narodni dom; dr. Verstovšek.

Pilštanj; po večernicah; Gubenšek, Lisično; dr. Jankovič.

Sv. Križ tik Slatine; po rani maši; bralna soba; Vrečko.

Šmarje pri Jelšah; po večernicah; gostilna Habjan; Vrečko.

Sv. Urban pri Ptuj; po rani maši; gostilna Marinič; Meško.

Sv. Lovrenca v Slov. gor.; po rani maši; stara šola; Meško.

Dobova; po rani maši; gostilna Cvetkovič; dr. Benkovič.

Sromlje; po večernicah; župan Petan; dr. Benkovič.

Sv. Jurij ob Taboru; po rani maši; cerkvena hiša; Terglav.

Sv. Peter v Sav. dol.; po večernicah; gostilna Zgank; Terglav.

Konjice; po rani maši; kaplanija; Novak.

Zreče; po večernicah; gostilna Kračun; Novak.

Loka pri Zid. mostu; po rani maši; župnišče; Pišek.

Laški trg; po večernicah; pivnica; Pišek.

Slovensko ljudstvo! Na shode, da slišiš o krivicah, ki se ti gode v Gradcu od strani nemške večine!